

vora, koje se trebaju doslovno primijeniti. U slučaju da i nije osigurao rizik, ne bi mogao ostvariti pravo iz te točke ugovora, jer bi tada bio odgovoran tuženom za štetu nastalu zbog neispunjenja preuzete obveze.

/LLIR 1960, str.483-490/

K.S.

Bilješka. - U gornjoj odluci govori se o izmijenjenom obliku CIF ugovora, i pod tim se misli na ugovor C&F, jer je formular za CIF ugovor u konkretnom slučaju prilagodjen za kupoprodaju C&F. Klausula C&F spada takodjer u kategoriju pomorskih kupoprodaja kao i klausula CIF, te je s klauzulom CIF jednaka u pogledu prava i obveza, prijelaza rizika i vlasništva. Jedina je razlika da prodavalac nije dužan zaključiti ugovor o pomorskom osiguranju, i da premija za osiguranje nije uključena u cijenu.

Klausula C&F u posljednje vrijeme sve se više ugovara, i to ne iz čisto trgovačkih razloga, nego zbog državnih propisa, koji su donijeti u mnogim zemljama uvoznicama, naročito u nekim državama Latinske Amerike i Azije, prema kojima roba može biti osigurana samo kod domaćih osiguravajućih društava.

S.B.

ENGLISKI TRGOVAČKI SUD /Queen's Bench Division/
Presuda od 9.V i 10.V 1960.

Vidler & Co (London), Ltd. c/a Silcock & Sons, Ltd

Kupoprodaja CIF - Klausula o zabrani izvoza - Dužnost prodavaoca da preuzme potrebne mjere da dobije dozvolu izvoza

Prodavalac, firma Vidler, sklopila je s kupcem R. Silcock & Sons ugovor o kupoprodaji 2.000 tona stočne hrane iz Egipta, CIF luke Ujedinjenog kraljevstva. Ugovor je između ostalog sadržavao klauzulu: "U slučaju zabrane izvoza...., ili u slučaju nekog upravnog ili zakonodavnog akta vlade države porijekla robe, koji bi sprječavao izvršenje ugovora, ugovor će biti raskinut". Prodavalac nije robu isporučio, navodeći da je u međuvremenu Egipatska vlada donijela zabranu izvoza, te je on pozivajući se na navedenu klauzulu smatrao da je ugovor raskinut. Kupac se nije složio s tim stajalištem, te je predao slučaj arbitraži. Arbitri se nisu u

odluci složili, te je spor predan u nadležnost nadarbitru. Nadarbitar je riješio spor u korist kupca, te je obavezao prodavaoca na naknadu štete u visini od 7718 funti. Drugostepena arbitraža potvrdila je odluku nadarbitra, i uputila slučaj trgovačkom sudu kao posebno pitanje. Sud je utvrdio da postoji odgovornost prodavaoca prema kupcu, i složio se s odlukom nadarbitra o visini naknade štete iz slijedećih razloga:

Utvrđeno je da je nakon sklapanja ugovora, koji je između ostalog sadržavao i klauzulu o raskidu u slučaju zabrane izvoza od strane državnih organa, takva zabrana stvarno i donesena. Međutim to nije bila apsolutna zabrana, već samo uvjetna. Zabranjen je naime izvoz određene robe iz Egipta bez posebne dozvole, koju na molbu stranke može izdati Ministarstvo privrede. Prodavalac nije međutim takvu dozvolu ni tražio, tvrdeći da je nebi bio ni dobio. To stajalište sud nije prihvatio, smatrajući da prodavalac u izvršenju svojih obveza iz ugovora nije postupio s dužnom pažnjom, jer nije tražio izvoznu dozvolu. Također prodavalac nije uspio s dokazom da bi u slučaju eventualnog traženja dozvole bio sigurno odbijen.

/LLLR 1960, str.509-515/

V.F.

ENGLJSKI TRGOVAČKI SUD /Queen's Bench Division/

Presuda od 20.XII 1960.

Cockertonc/a Naviera Aznar S.A.

Valjanost klauzule o neodgovornosti za prijevoz putnika

Četiri putnika (dva bračna para) tužili su vozara, na čijem su brodu putovali na Kanarske otoke i natrag, radi naknade štete zbog povreda, koje su pretrpjeli uslijed toga što namještaj u brodskom salonu nije bi ispravno pričvršćen, pa se zajedno s njima valjao s jedne strane na drugu za vrijeme plovidbe u Biskajskom zaljevu. Sudac Streetfeild utvrdio je da je do ugovora o prijevozu došlo tek izdavanjem putne karte (dakle ne već na temelju prethodće korespondencije), zatim da nije bilo potrebno da vozar posebno obrati pažnju protustranke ~~na klauzule~~ o neodgovornosti, budući da su te općenito uobičajene, nadalje da oglašavanje putovanja, doduše, može značiti stvaranje uvjerenja da je brod sposoban za plovidbu kao brod, no ne i da je u svakom pogledu bezprijekoran, i konačno da neispravnost učvršćenja pokućstva u salonu nije takva